

राष्ट्रीयशिक्षानीतिकेअनुसारविकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत
शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिटक्रमः	क्रेडिटसंख्या	होरा
शास्त्रि- तृतीयवर्षम्	षष्ठम्	DSCC-13	संस्कृते अनूदित साहित्यम् अनुवादश्च		4	64+16
			<p>1. आधुनिकं संस्कृतकसाहित्यम्</p> <ul style="list-style-type: none"> • आधुनिकसाहित्यस्य आरम्भकालः • आधुनिकसमये अनुवादस्य आवश्यकता • संस्कृतेऽनूदितसाहित्यम् (याज्ञसेनी उडियाभाषातः संस्कृतानुवादः) • संस्कृतसाहित्यस्य विकासे अनुवादस्य भूमिका 	1		16+04
			<p>2. साहित्यस्य भाषानुवादः</p> <ul style="list-style-type: none"> • भाषानुवादे समस्या समाधानञ्च • भाषानुवादे नियमाः • भाषानुवादे भावाभिव्यक्तिः • आधुनिकसाहित्यानुवादे अनुवादकस्य योग्यता 	1		16+04
			<p>3. पत्रकारितायाम् अनुवादः</p> <ul style="list-style-type: none"> • जागतिक-राष्ट्रीय-प्रादेशिकवृत्तान्तानाम् अनुवादः • सांस्कृतिक-फ्रीडादिविषयाणाम् अनुवादः • कार्यालयेषु सूचनानाम् अनुवादः • आधुनिकसाहित्यानुवादे व्याकरणस्य भूमिका • अनुवादे तुलनात्मकप्रक्रिया 	1		16+04
			<p>4. प्रायोगिकाभ्यासः (Practical)</p> <ul style="list-style-type: none"> • संस्कृतात् हिन्दीभाषायां हिन्दीतः संस्कृतभाषायां च अनुवादः • आङ्ग्लभाषातः संस्कृतभाषायाम् अनुवादः • संस्कृतभाषातः आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादः • संस्कृतभाषातः प्रान्तीयभाषासु प्रान्तीयभाषातः संस्कृतभाषायां च अनुवादः <p>उद्देश्यम्- अनूदितसाहित्यस्य सामान्येन प्रत्यभिज्ञापनम्। विविधभाषिक-अनुवादकौशलस्य अवबोधनम्।</p> <p>परिणामः- अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनादनन्तरं छात्राः-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. आधुनिक-अनुवादपरम्परां ज्ञास्यन्ति। 2. अनुवादसाहित्यनिर्माणे प्रेरणां प्राप्स्यन्ति। 3. अनूदितसाहित्यस्य सामान्यपरिचयं प्राप्स्यन्ति। <p>सहायकग्रन्थः</p> <p>1. साहित्य और अनुवाद प्रक्रिया सम्पादकः डा. नरेश सिहाग, गीना प्रकाशन 202 पुपना हाऊसिंग बोर्ड, भिवानी-127021 हरियाणा परीक्षामूल्याङ्कनपद्धतिः-1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम् 3. लघुतरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः। आन्तरिकमूल्याङ्कनम्- अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्- 1. कार्यशालासु भागग्रहणम्, 2. प्रदत्तकार्यलेखनम्, 3. पाठ्यविषयाधारेण विडियोनिर्माणम्, 4. लघुनाटकाभिनयः, 5. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्, 6. वाग्वर्धिनीसभायाम्</p>	1		16+04

			अधीतिविषयप्रस्तुतिः।			
--	--	--	----------------------	--	--	--

Handwritten signature or scribble.

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्थम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिटक्रमः	क्रेडिटसंख्या	होरा
शास्त्रितृतीय वर्षम्	षष्ठम्	DSCC-14	<p>आधुनिकपद्यसाहित्यम् – नारीणाम् आदर्शो वैदेही</p> <p>1. रामायणसाहित्यपरम्परा</p> <ul style="list-style-type: none"> • सीताचरित्राश्रितकाव्यानि • वैदेहीचरितकर्तृ रामचन्द्रमिश्रस्य परिचयः • वैदेहीचरितस्य परिचयः <p>2. दुर्भिक्षदुष्प्रभावस्य वर्णनम्</p> <ul style="list-style-type: none"> • जनकवर्णनम् (1-11 श्लोकाः) • मिथिलावर्णनम् (12-46 श्लोकाः) • पीडिताभिः प्रजाभिः प्रार्थितस्य जनकस्य दुर्भिक्षनिवारणाय यागसामग्रीःसंग्रहीतुम् आदेशः (47-64 श्लोकाः) <p>3. वैदेहीप्रादुर्भावः</p> <ul style="list-style-type: none"> • जनकेन प्रातर्यज्ञभूमेः कर्षणम् (1-11 श्लोकाः) • वैदेहाः प्रादुर्भावो जनकेन स्वमहिष्यै वैदेहाः समर्पणं च (12-21 श्लोकाः) <p>4. सीतायाः स्वयंवरसङ्कल्पः</p> <ul style="list-style-type: none"> • जनकस्य गार्हस्थ्यम् (22-31) • सीताया बाल्यम्, यौवनम्, तथा पित्रोरनुज्ञया स्वानुरूपस्य वरस्य गङ्गातो याचनं च (32-53 श्लोकाः) • जनकेन वैदेहीस्वयंवरयोजनाय जनकस्य संकल्पः (54-68 श्लोकाः) <p>उद्देश्यम्:- आधुनिककाव्यरचनारीतेः भारतीयादर्शनारीचरितस्य च शिक्षणम्। परिणामः:- अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनादनन्तरं छात्राः-</p> <p>1. आधुनिकपद्यसाहित्यपरम्परायाः परिचयं प्राप्स्यन्ति। 2. कवेः रामचन्द्रमिश्रस्य काव्यरचनाशीलीं ज्ञास्यन्ति। 3. सीतायाः प्रादुर्भावरहस्यं वक्तुं शक्यन्ति।</p>	1 1 1 1	4	64+16 16+04 16+04 16+04 16+04

			<p>4.सीतायाः बाल्यचरितं ज्ञास्यन्ति।</p> <p>पाठ्यग्रन्थः- वैदेहीचरितम्, रामचन्द्रमिश्रः, सहायकग्रन्थः-</p> <p>1.संस्कृत साहित्य का इतिहास, उमाशंकर ऋषि, चौखम्भा भारती अकादमी, वाराणसी-2000</p> <p>2. संकृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा निकेतन वाराणसी, 2001</p> <p>परीक्षामूल्याङ्कनपद्धतिः-1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम् 3. लघुत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।</p> <p>आन्तरिकमूल्याङ्कनम्- अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्- 1.कार्यशालासु भागग्रहणम्, 2.प्रदत्तकार्यलेखनम्, 3.पाठ्यविषयाधारेण विडियोनिर्माणम्, 4.लघुनाटकाभिनयः, 5. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्, 6.वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतिविषयप्रस्तुतिः।</p>			
--	--	--	--	--	--	--

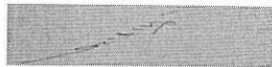

9

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत
शास्त्री-आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटा ङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट क्रमः	क्रेडिट संख्या	होरा
शास्त्रि-तृतीयवर्षम्	षष्ठम्	DSCC 15	शिवाजीमहाराजस्य राष्ट्रनिर्माणकौशलम् 1. गद्यसाहित्यरचनापरम्परा <ul style="list-style-type: none"> ● गद्यकाव्यस्य उद्गमः विकासः ● अम्बिकादत्तव्यासस्य परिचयः ● शिवराजविजयस्य कथावस्तु, नायकः, रसः च ● शिवराजविजयस्य ऐतिहासिकं महत्त्वम् 2. स्त्रीषु आदरभावः <ul style="list-style-type: none"> ● सूर्यदेवस्य माहात्म्यम् ● कन्यासमुद्धारः ● महात्मनः योगिराजस्य दीर्घकालिकं जीवितम् ● कन्यायाः वृत्तान्तः ● कलिकालस्य दुराचारिता (योगिराज- ब्रह्मचारिगुर्विर्धये आलापः) 3. भारते धवनानाम् आक्रमणम् <ul style="list-style-type: none"> ● महाकालस्य (समयस्य) विलक्षणता ● गजनिराजस्य भारतस्योपरि आक्रमणम् ● गजनिराजस्य सोमनाथमन्दिरलुण्ठनम् ● शहाजुद्दीनस्य दिल्लीश्वरत्वप्राप्तिः ● शहाजुद्दीनस्य वाराणस्याः स्वायत्तीकरणम् 4. औरङ्गजेबस्य सर्वाधिकारिता बटोः कन्यासंरक्षणे दृढसङ्कल्पः च <ul style="list-style-type: none"> ● औरङ्गजेबस्य उत्तरभारते सर्वाधिकारिता ● औरङ्गजेबस्य दक्षिणभारते प्रवेशः ● योगिराजस्य आशीर्वचनम् ● अफजलखानस्य शिवराजेन सह युद्धार्थम् आगमनम् ● कन्यासंरक्षणे कृतनिश्चयः गौरवटुः उद्देश्यम् - गद्यसाहित्यपरम्परायाः शिवराजविजयस्य राष्ट्रभक्तेश्च अवबोधनम् परिणामः- अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनादनन्तरं छात्राः- <ol style="list-style-type: none"> 1. भारतीय-इतिहासज्ञानं प्राप्स्यन्ति। 2. देशभक्तेः जागरणं लप्स्यन्ते। 3. गद्यकाव्यरचनायाः शैलीम् अवगमिष्यन्ति। 4. विग्रहवाक्यं समासं च ज्ञास्यन्ति। पाठ्यग्रन्थः- अम्बिकादत्तव्यासरचितं शिवराजविजयम् (प्रथमो निश्वासः) सहायकग्रन्थः- <ol style="list-style-type: none"> 1. संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा निकेतन, वाराणसी, 2001 	1	4	64+16 16+04 16+04 16+04 16+04

			<p>मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली, 1967</p> <p>परीक्षामूल्याङ्कनपद्धति:- 1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम् 3. लघुत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।</p> <p>आन्तरिकमूल्याङ्कनम्- अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्- 1. कार्यशालासु भागग्रहणम्, 2. प्रदत्तकार्यलेखनम्, 3. पाठ्यविषयाधारेण विडियोनिर्माणम्, 4. लघुनाटकभिनयः, 5. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्, 6. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतिविषयप्रस्तुतिः।</p>			
--	--	--	--	--	--	--

1/